

Vzal děvče za ruku a řekl: „Talitha kum!“

13. neděle v liturgickém mezidobí cyklu B

Evangelium (Mk 5,21-43)

Ježíš se vrátil lodí na druhý břeh a už se kolem něho shromáždil velký zástup. Když byl ještě na břehu moře, přišel k němu jeden z představených synagogy, jmenoval se Jairos. Jak ho uviděl, padl mu k nohám a snažně ho prosil: „Moje dceruška umírá. Pojd', vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila.“ Ježíš s ním odešel. Velký zástup šel za ním a tlačili se na něj. Byla tam jedna žena, která dvanáct let trpěla krvácením, mnoho zkusila u mnoha lékařů a celý svůj majetek vynaložila na léčení, ale nic jí nepomohlo, spíše jí bylo čím dál hůř. Když slyšela o Ježíšovi, šla v zástupu lidí a zezadu se dotkla jeho šatu. Řekla si totiž: „Jestli se dotknu třeba jen jeho šatů, budu uzdravena.“ A hned jí přestalo krvácení a pocítila na těle, že je ze svého neduhu vyléčena. Ježíš ihned v sobě poznal, že z něho vyšla (zázračná) moc. Obrátil se proto v zástupu a zeptal se: „Kdo se to dotkl mých šatů?“ Jeho učedníci mu odpověděli: „Vidíš přece, jak se lidé na tebe tlačí, a ptáš se: Kdo se mě to dotkl!“ Ale Ježíš se rozhlížel, aby uviděl tu, která to udělala. Tu přišla ta žena, celá ustrašená a rozechvěná – věděla dobře, co se s ní stalo – padla před ním na zem a pověděla mu celou pravdu. On jí na to řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila. Jdi v pokoji a buď zdráva, (zbavena) svého neduhu!“ Zatímco ještě mluvil, přišli lidé z domu představeného synagogy se zprávou: „Tvá dcera umřela. Proč ještě Mistra obtěžuješ?“ Ježíš zaslechl, co se tu mluvilo, a řekl představenému synagogy: „Neboj se, jen věř!“ Nedovolil nikomu, aby šel s ním, jenom Petrovi, Jakubovi a jeho bratru Janovi. Přišli k tomu představeného synagogy a viděli tam rozruch, (lidi), jak pláčou a velmi nařikají. Vešel dovnitř a řekl jim: „Proč jste tak rozrušeni a pláčete? Dítě neumřelo, jenom spí.“ Posmívali se mu. On však všechny vykázal ven, vzal s sebou otce dítěte i matku a své společníky a šel (do světnice), kde dítě leželo. Vzal ji za ruku a řekl: „Talitha kum!“, to znamená: „Děvoče, říkám ti, vstaň!“ Děvoče ihned vstalo a chodilo – bylo jí dvanáct let. (Lidé) byli úžasem jako bez sebe. (Ježíš) jim přísně přikázal, že se to nikdo nesmí dovědět, a řekl jim, aby jí dali jíst.

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Přišel k němu jeden z představených synagogy, jmenoval se Jairos. Jak ho uviděl, padl mu k nohám a snažně ho prosil: „Moje dceruška umírá. Pojd', vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila.“ Jméno Jairos, jímž je představený synagogy nazýván, patří k tzv. „mluvícím jménům“ a částečně předznamenává budoucí děj, neboť je možno ho přeložit jako „Bůh probudí“. Jakožto představený synagogy byl ve svém společenství poměrně významnou osobou, neboť jeho úkolem bylo vést modlitební shromáždění a dohlížet na

jejich správný průběh. Prosí Ježíše o uzdravení své dcery, nicméně má na mysli pouze uzdravení těla a záchranu od hrozící smrti.

Byla tam jedna žena, která dvanáct let trpěla krvácením. (...) Když slyšela o Ježíšovi, šla v zástupu lidí a zezadu se dotkla jeho šatu. Posluchače může překvapit, jak se žena, která byla dle Zákona nečistá, mohla ocitnout mezi lidmi. Je třeba si však uvědomit, že ji její nemoc vylučovala výhradně z kultických úkonů a možnosti vstupu do chrámu, nikoliv z kontaktu s lidmi. Svého „handicapu“ si však byla zřejmě vědoma, neboť nežádá, aby se jí Ježíš dotkl, ale věří v uzdravující moc nepřímého kontaktu „třeba jen s jeho šatem.“

Ježíš ihned v sobě poznal, že z něho vyšla (zázračná) moc. Obrátil se proto v zástupu a zeptal se: „Kdo se to dotkl mých šatů?“ Množství lidí kolem Ježíše by ospravedlňovalo Ježíšovu otázku – kdo by si v davu mohl všimnout, kdo se ho dotýká? Ježíš se však ptá úmyslně, protože si je vědom toho, jak malou víru v uzdravení mají mnozí ti, kdo ho obklopují. Svou otázkou připravuje vlastně prostor k výsostně osobnímu setkání s nemocnou ženou a k tomu, aby mohlo být její uzdravení vnímáno jako znamení.

Dcero, tvá víra tě zachránila. Jdi v pokoji a buď zdráva, (zbavena) svého neduhu! Žena přichází k Ježíšovi „ustrašená a rozechvěná“ – kdo se setká s uzdravující Boží mocí, toho se místo radosti může zmocnit i zděšení. Ježíš však vyzdvihuje její víru a ohlašuje jí prakticky nový začátek jejího života – tím jsou prakticky všechna zázračná uzdravení.

Přišli lidé z domu představeného synagogy se zprávou: „Tvá dcera umřela. Proč ještě Mistra obtěžuješ?“ Ježíš zaslechl, co se tu mluvilo, a řekl představenému synagogy: **„Neboj se, jen věř!“** Další část textu se vrací k počátečnímu „rozehranému“ příběhu umírající dcery představeného synagogy Jaira, který přerušila epizoda s nemocnou ženou. Z reakce poslušného domu číší jednak jistá míra skepse, protože jednak nebyla pomoc dle jejich představ sjednána včas, jednak vykazují určité falešné ohledy vůči Ježíši (proč by měl být Mistr obtěžován?). Nejpodstatnějším, byť nevysloveným důrazem je tu však hluboká nevíra v Ježíšovu moc – možná by byl schopen nemocné dítě uzdravit, ale probudit mrtvou ze smrti je mimo jakékoliv lidské působení. I to je však do jisté míry „testem“ Jairovy víry: viděl právě uzdravení nemocné a má projevit víru v to, že Mistrova moc sahá ještě dál.

On však všechny vykázal ven (...) a šel (do světnice), kde dítě leželo. Vzal ji za ruku a řekl: „Talitha kum!“, to znamená: „Děvče, říkám ti, vstaň!“ Děvče **ihned vstalo a chodilo – bylo jí dvanáct let.** Ježíš znal nedůvěru zástupu vůči jeho zázrakům: proto vzal s sebou dovnitř jen rodiče dívky a tři své nejbližší učedníky (i když vně této scény si již můžeme představit množství lidí, kteří přišli na pohřeb, doplněný o celý zástup následující Ježíše). Ti všichni však

budou přítomni zázraku jen zprostředkovaně a uvidí až jeho výsledek. Jairova víra (ne víra dítěte, které je do jisté míry spíše „objektem“ zázraku) je pobízena k důvěře v příchod Božího království, zatímco pro ostatní je Ježíšův zázrak pouze zdrojem úžasu – i proto Ježíš zakazuje o této události mluvit.

SHRNUTÍ

Tento text patří k nejnámějším, na něž si vzpomeneme, máme-li jmenovat některý Ježíšův uzdravující zázrak. Typický markovský „dvoj příběh“ nám nabízí kromě výše zmíněných kontextů i symboliku čísla dvanáct: žena trpí dvanáct let krvácením, zemřelá dívka je také dvanáct let. Ježíš je poslán k Izraeli – dvanácti kmenům – jako zachránce. Ježíšův otec není Bůh smrti, ale života a záchrany. Smrt je – zatím dočasně – přemáhána výrokem „Neboj se, jen věř!“ Boží tvůrčí slovo – Ježíš – svým působením předjímá své vlastní vzkříšení, záchranu všech kmenů Izraele i všech lidí.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Slyšeli jsme někdy, že by Ježíš v evangeliu někdy řekl: „Ať je ti huň,“ nebo „Zemři“? Ne, to nikdy neřekl. Vždycky druhým pomáhal, uzdravoval je, dokonce je i někdy křísil z mrtvých. Mnohým pomohl, ale víme také, že mnozí další v jeho době zůstali nemocní a umírali. I my máme Ježíše určitě s velkou důvěrou prosit za své blízké, kteří jsou nemocní, i za ty, kteří umírají – a Pán jim jistě dá svou pomoc tehdy, kdy sám uzná za vhodné!

Starší:

Žena, o které se vypráví v tomto evangeliu, od Ježíše očekávala uzdravení. Dotkla se jeho šatů a byla uzdravena, ale Ježíš se jí chtěl podívat do očí. Jako by jí tím chtěl říci: „To, co tě uzdravilo, nebyly moje šaty, ale moje láska!“ Když se vydáme za Ježíšem a třeba od něj něco žádáme, také se nám chce podívat do očí a říci nám: „Mám tě rád – pamatuj si to, ať se s tebou bude dít cokoli!“

Zkusme si

Mladší:

Zkuste si doma nebo ve skupině zahrát hru inspirovanou dnešním čtením. Jeden hráč bude mít zavázané oči a má za úkol určit, kdo ze spoluhráčů se ho dotkl. Nejtěžší to bude v úplném tichu, ale můžete zkusit třeba měnit hlasy nebo jinak hráči napovědět.

Starší:

Tuto hru můžete použít také ve skupině, ale zároveň i sami pro sebe jako cvičení hmatu. Kdo dokáže poslepu roztrždit a pojmenovat různé materiály (látku, keramiku, kov, přírodniny...), případně rozpoznat mince nebo různé velké totožné předměty (třeba šrouby)? Hrát můžete se zavázanýma očima, sami pro sebe dejte věci do neprůhledného obalu (krabice nebo sáčku).